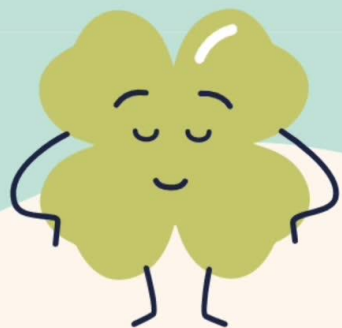

Spark

Van theorie naar
praktijk

Eva De Jaegere

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

VLESP | Vlaams
Expertisecentrum
Suicidepreventie

UNIVERSITEIT
GENT

zelfmoord1813.be
voor info en hulp

1813
zelfmoord

Spark

In het kort

Wat?

Een gratis app voor jongeren die worstelen met zelfmoordgedachten

Doel?

Het geven van handvaten om meer grip te krijgen op zelfmoordgedachten.

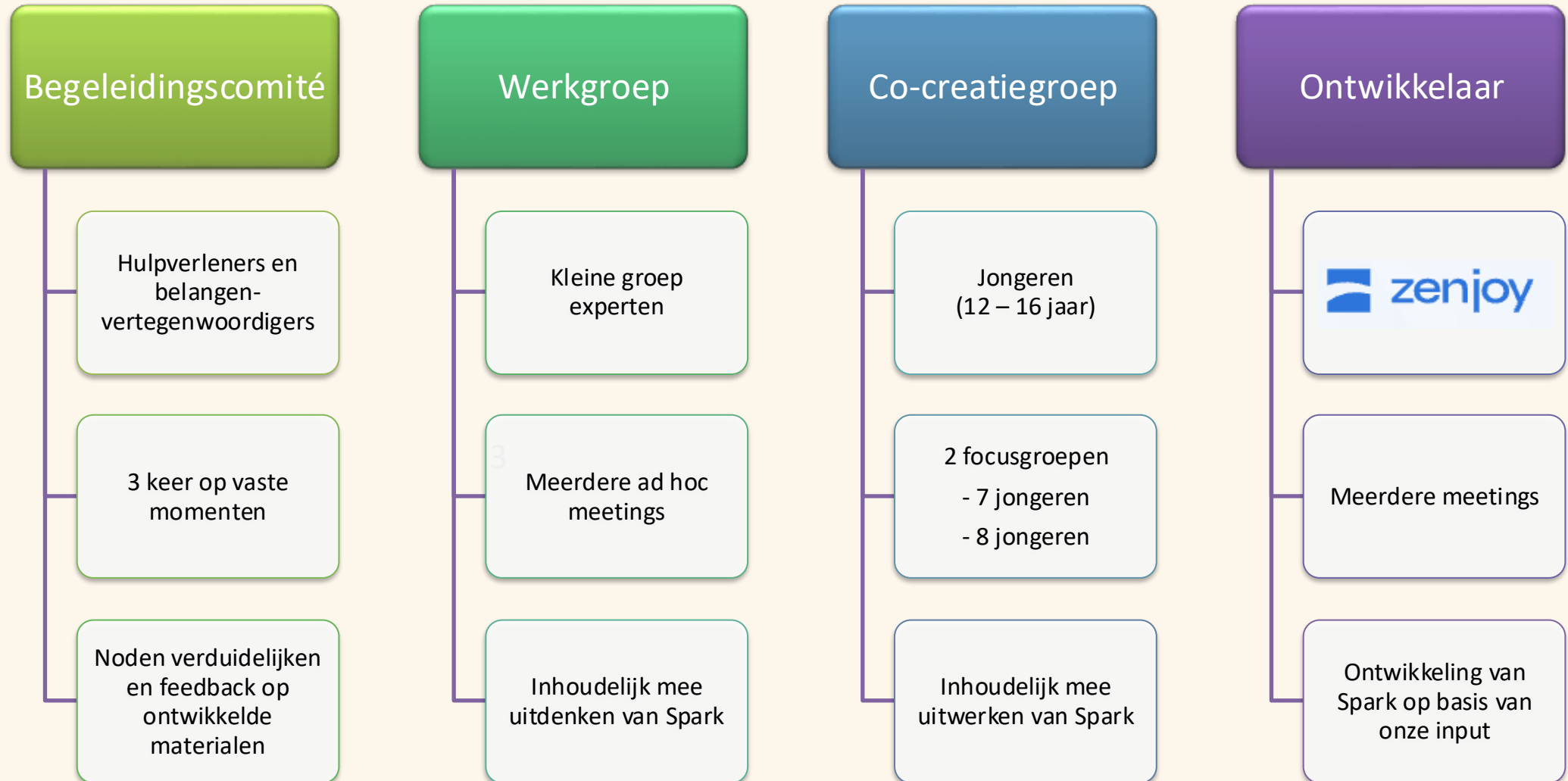
Spark vervangt professionele hulp niet, maar biedt een evidence-based houvast op moeilijke momenten.

Voor wie?

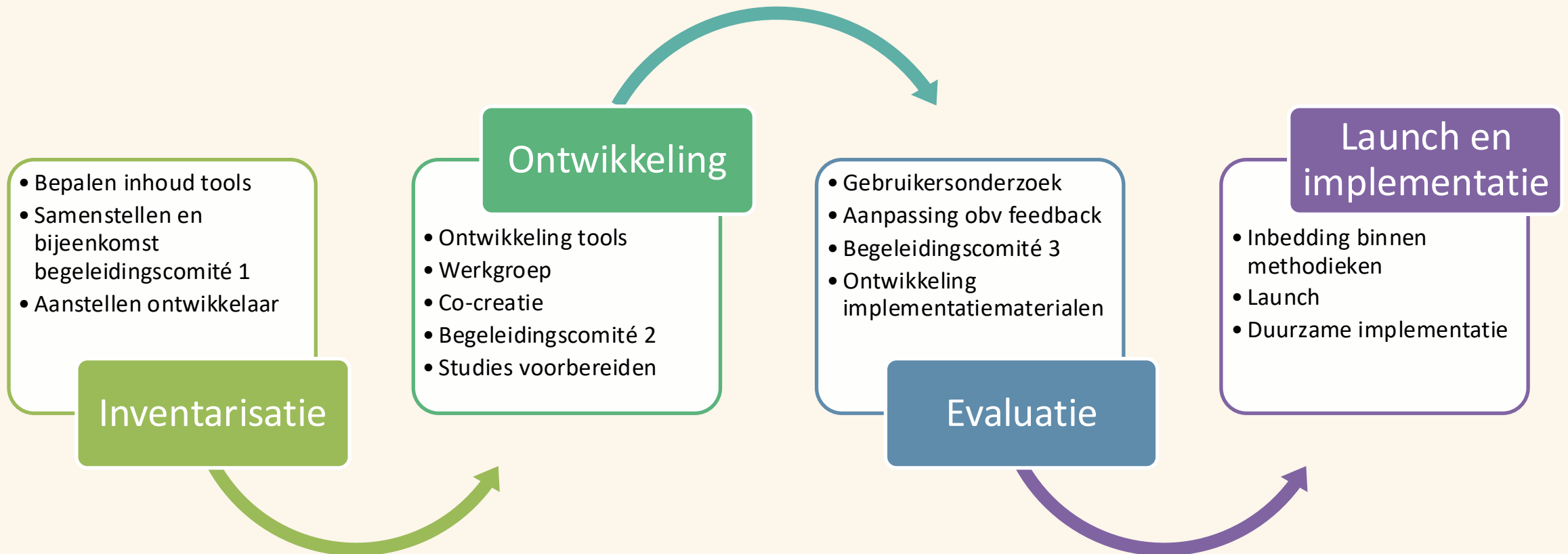
Jongeren tussen 12-18 jaar

Ontwikkeling Spark

Ontwikkeling Spark: proces

Ontwikkeling Spark: Bronnen

VLESP tools

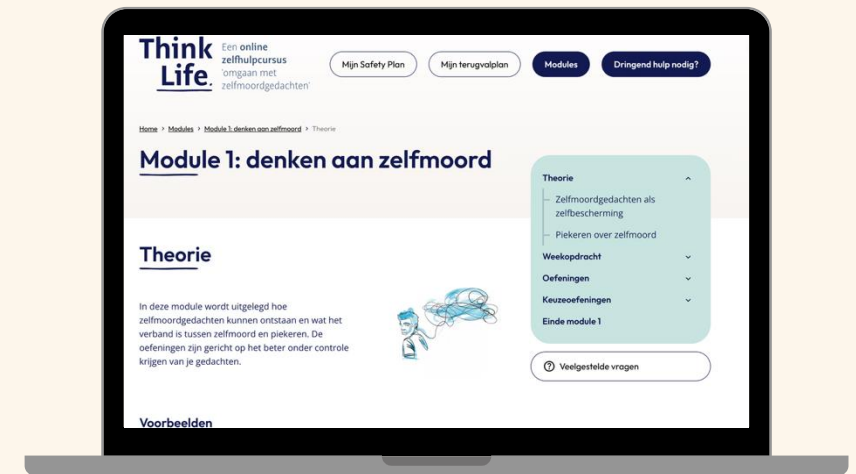
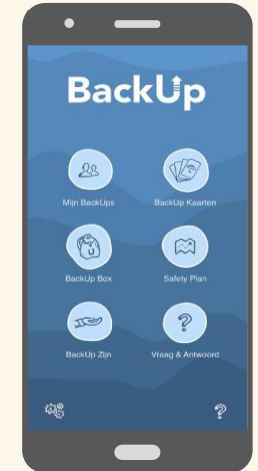
- On Track Again
- BackUp
- Think Life

Wetenschappelijke literatuur

- Digitale interventies
- Therapeutische elementen

App stores

- Apps gericht op suïcide

Ontwikkeling: Werkzame elementen

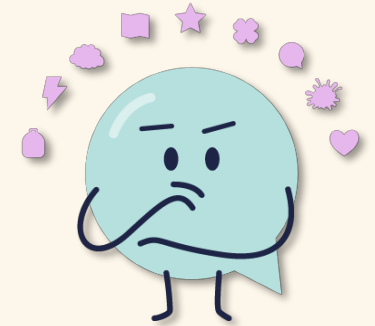
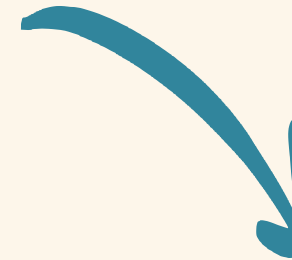
Safety planning

Emotieregulatie

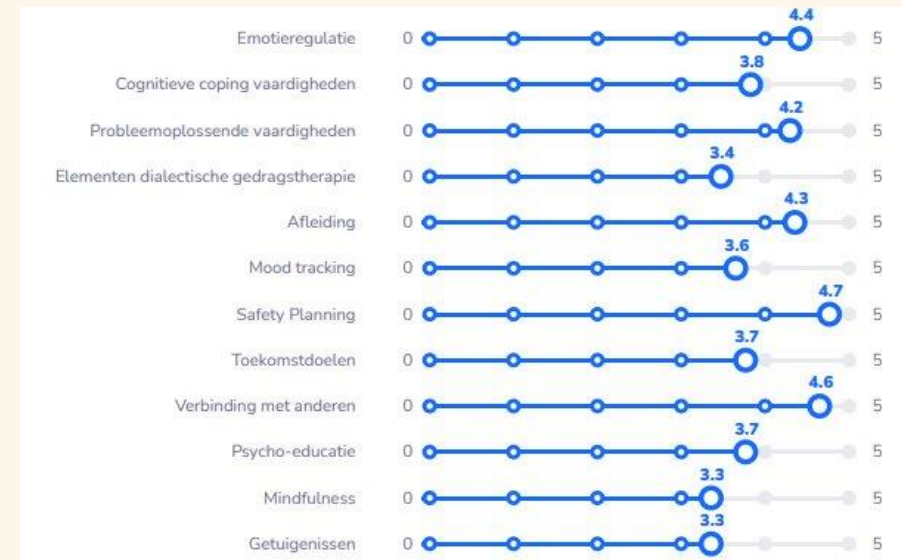
Cognitieve coping

Sociale verbinding

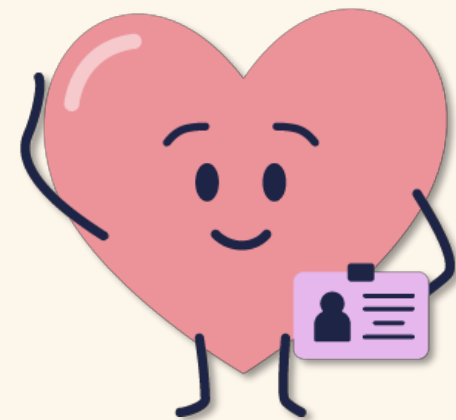

Distress tolerance

Ontwikkeling Spark: Aandachtspunten

- **Gebruik**
  - Zelfstandig gebruik
  - Mogelijkheid om hulpverlener of naasten te betrekken
- **Engagement**
  - Personaliseerbaar! → Visuele identiteit
  - Gamification technieken
- **Design**
  - Gericht op de doelgroep → jongeren (12-18jr)
- **Beveiliging**
  - Mogelijkheid om app te vergrendelen
  - Data lokaal bewaren

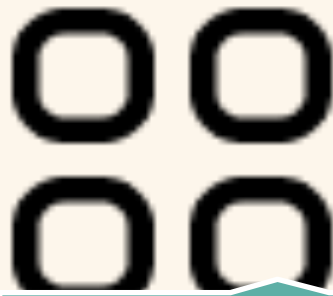
Opbouw Spark

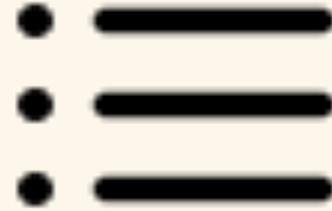
Home

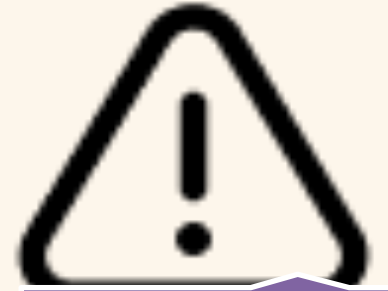
Safety Plan

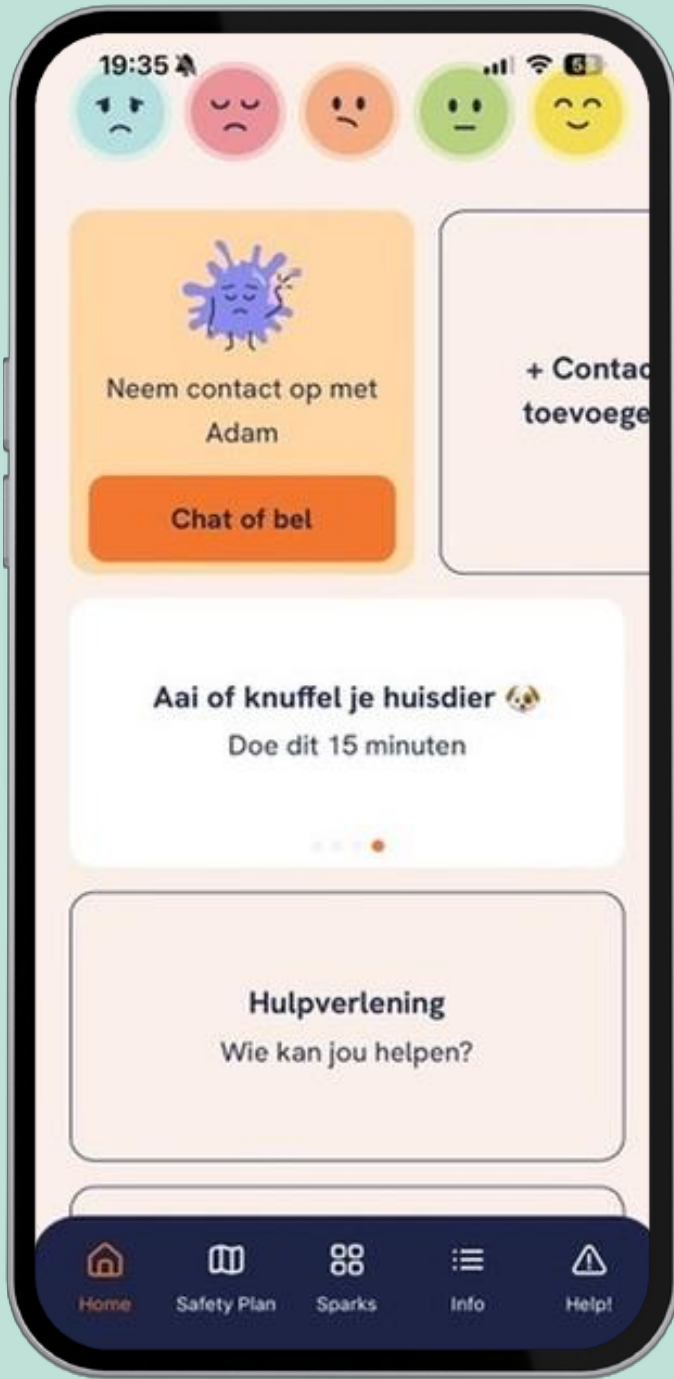
Sparks

Info

Help!

Home

- **Personaliseerbaar** met o.a naam, kleurenschema en avatars
→ Verhoogt eigenaarschap en adherence
- **Tegels** die uitnodigen tot actie
- **Snelle toegang** tot verschillende onderdelen
- **Mood peiling** adhv emoji's

Ik denk aan zelfmoord.

**Zie je geen uitweg meer?
Zoek hulp! Niemand kan alles
alleen.**

Personen met wie je kan praten

Hulpverleners

Veilige omgeving

Help!

Ik denk aan zelfmoord.

**Alles voelt slecht? Dit gaat
voorbij, gebruik je Safety Plan!**

Activiteiten alleen

Activiteiten met anderen

Volhouden

Ik weet het niet...

**Blij dat je hier bent! Denk
na over hoe je veilig blijft
wanneer het moeilijker gaat.**

Veilige omgeving

Volhouden

Info hulplijnen

Ik weet het niet...

**Je gevoel wisselt vaak? Relax
met vrienden of praat met een
volwassene.**

Activiteiten met anderen

Personen met wie je kan praten

Hulpverleners

Ik voel me goed.

**Wat maakt jou gelukkig? Vul
je HopeBox aan met:**

Muziek

Foto's

Quotes

Filmpjes

Ik voel me goed.

**Je voelt je oké? Goed moment
om je Safety Plan bij te
werken!**

Signalen

Volhouden

Ik krijg het moeilijk.

**Begin je te piekeren? Focus je
op andere dingen:**

Ademhalingsoefening

Pop It

Gedachten loslaten

Spiëren ontspannen

Ik krijg het moeilijk.

Zoek afleiding bij deze Sparks

Te veel of te weinig energie

Tot rust komen

Pop It

Alfabetoefening

Ik voel me zo-zo.

**Het gaat niet echt goed, maar
ook niet slecht? Probeer eens
deze Sparks:**

Gedachten loslaten

Spiëren ontspannen

Alfabetoefening

Ik voel me zo-zo.

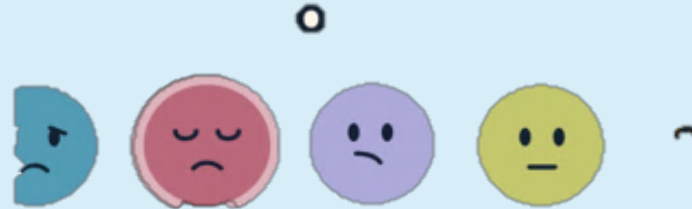
**Probeer eens een nieuwe
afleiding. Zo oefen je dit voor
op moeilijke momenten.**

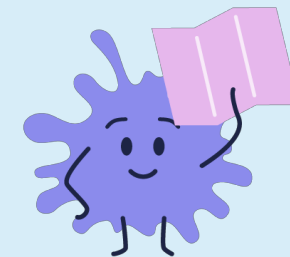
Ademhalingsoefening

Vingers tellen

Gebruik je zintuigen

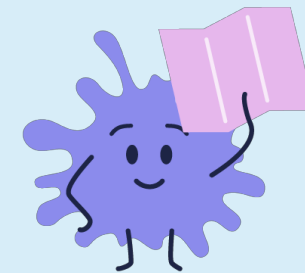
"Hoe voel je je nu is
een handige check
up"

Safety Plan

- Persoonlijk 7 stappenplan voor moeilijke momenten

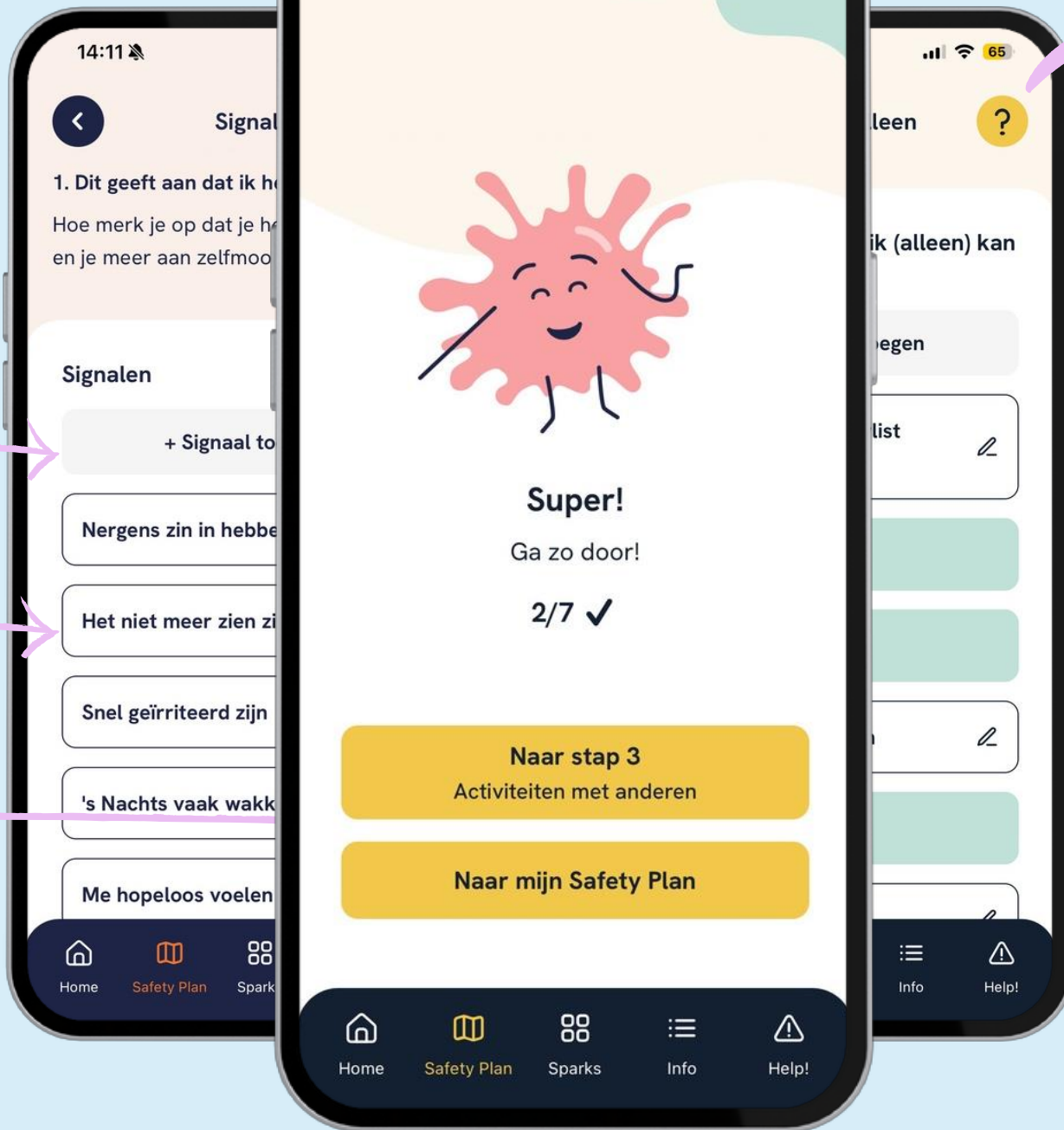

Safety Plan

- Persoonlijk 7 stappenplan voor moeilijke momenten

Stap 1. Sign

eiten alleen

Extra uitleg per stap

Welke activiteiten kunnen je helpen?

Bedenk wat je kan doen om je gedachten te verzetten, zowel overdag als 's nachts. Maak dit zo **concreet** mogelijk, zodat je op moeilijke momenten duidelijk weet wat te doen.

- "Sporten"
- "Basketten op het pleintje"
- "Lopen"
- "10 minuten lopen op de piste in het park"

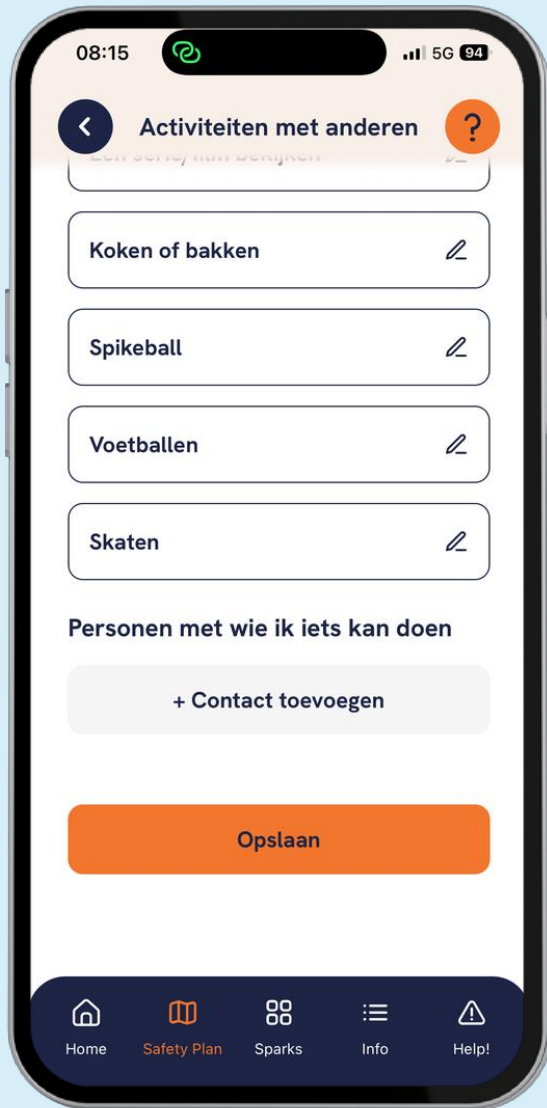
Bereid dit waar mogelijk voor, bijvoorbeeld: een mandala-kleurboek kopen, een vrolijke playlist aanmaken of je wandel- of looproute op voorhand uitstippelen.

Zelf invullen (tekst / foto)

Voorgestelde items

Personaliseerbaar

Stap 3. Activiteiten met anderen

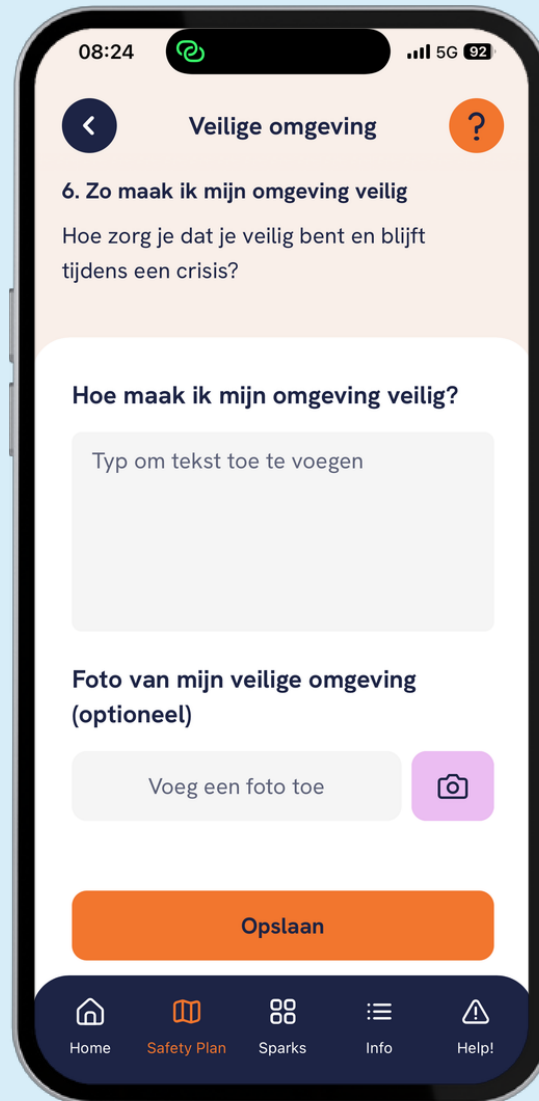
Stap 4. Personen met wie ik kan praten

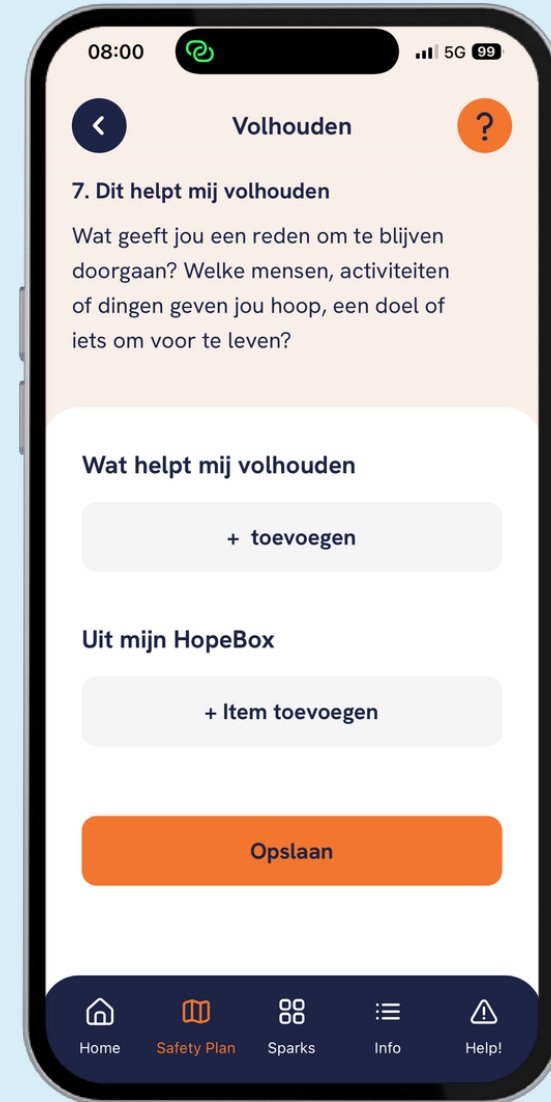
Stap 5. Professionele hulp

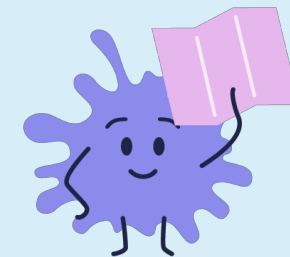
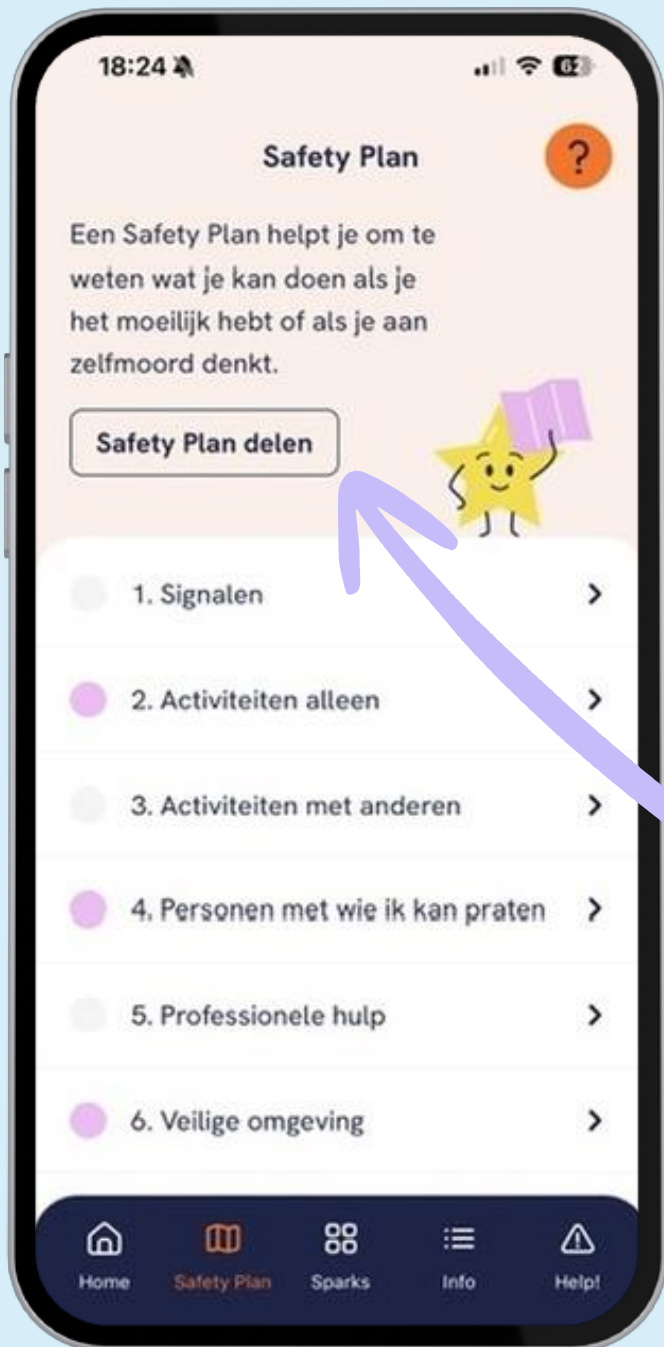

Stap 6. Veilige omgeving

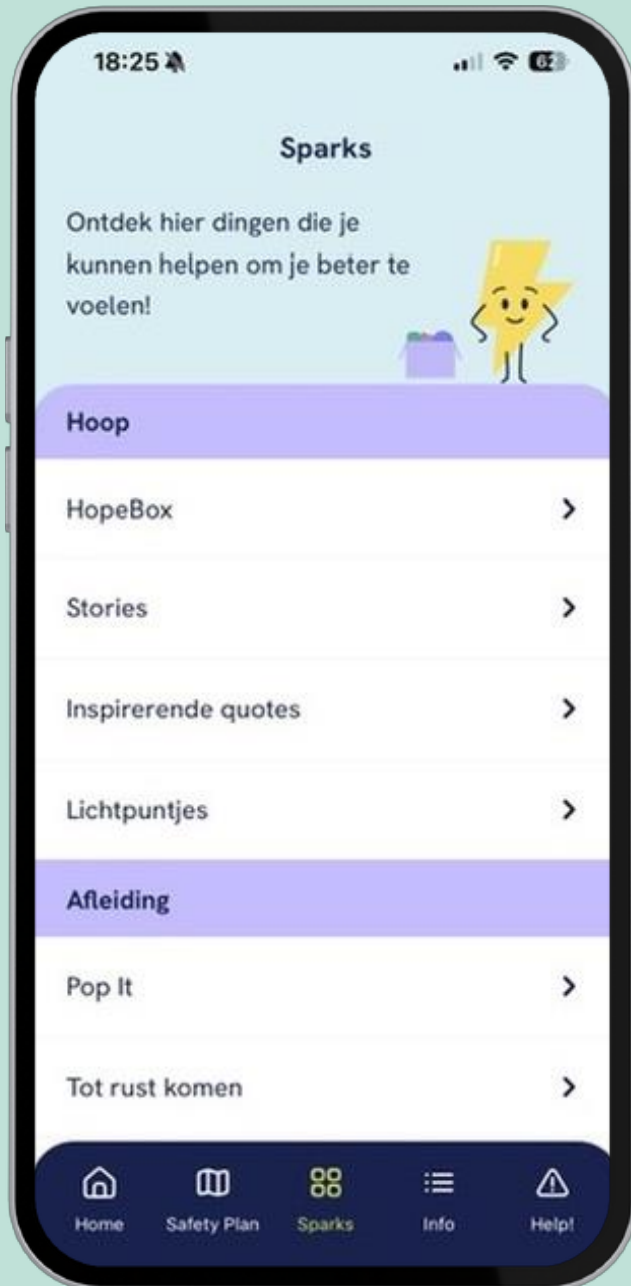
Stap 7. Volhouden

Safety Plan

- Persoonlijk 7 stappenplan voor moeilijke momenten
- Overzicht van **ingevulde** en **openstaande** stappen
- **Positieve aanmoediging** na elke stap
- Plan kan **gedeeld** worden **als pdf**

Sparks

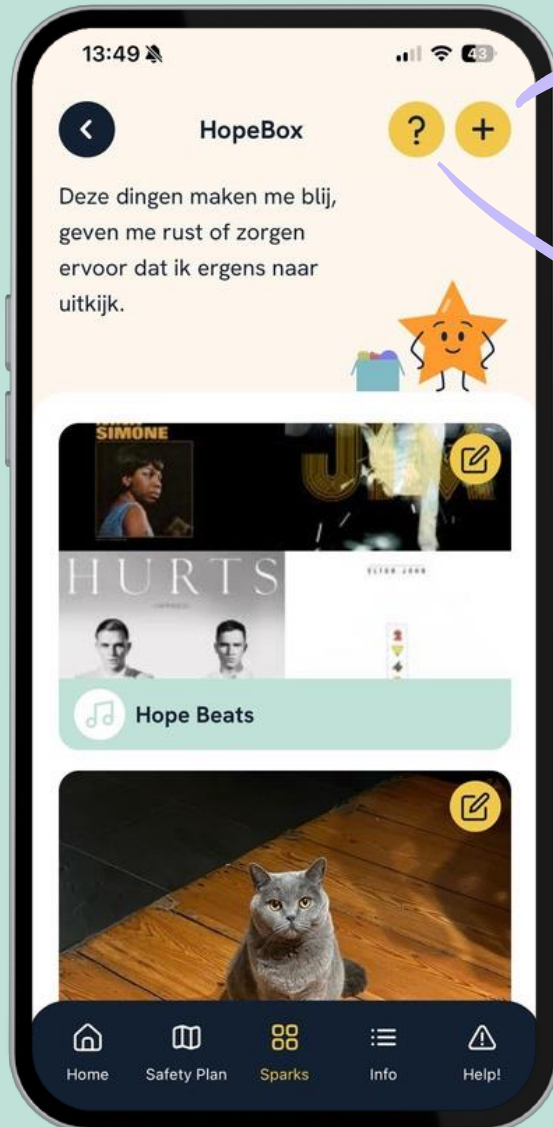
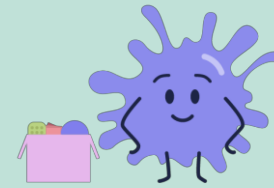

Tools die zich richten op:

- Hoop
- Afleiding
- Relaxatie
- Omgaan met moeilijkheden
- Check je kennis

Hoop

HopeBox

HopeBox

Als je je niet goed voelt, is het soms lastig om jezelf op te vrolijken of te bedenken waarom je zou blijven doorgaan. De HopeBox is er voor die momenten.

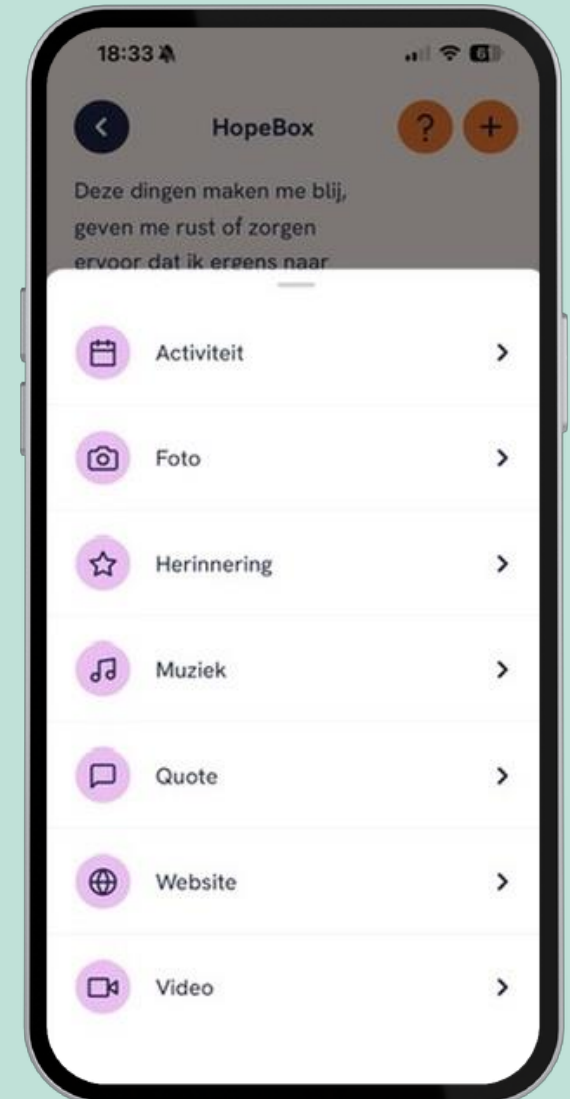
Hier verzamel je dingen die jou kunnen helpen of hoop geven: iets dat je rustig maakt, waar je je beter door voelt, of iets om naar uit te kijken.

❤️ Je kan zelf dingen aan je HopeBox toevoegen. Anderen kunnen jou ook ideeën doorsturen. Zo heb je altijd iets bij de hand om je beter te voelen!

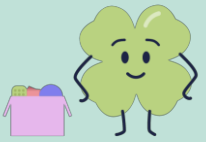
Vul alle velden met een * in om te kunnen opslaan.

Tip:

Je kan tastbare spullen ook bewaren in een **echte doos** 📦, zoals een brief of voorwerpen met een mooie herinnering.

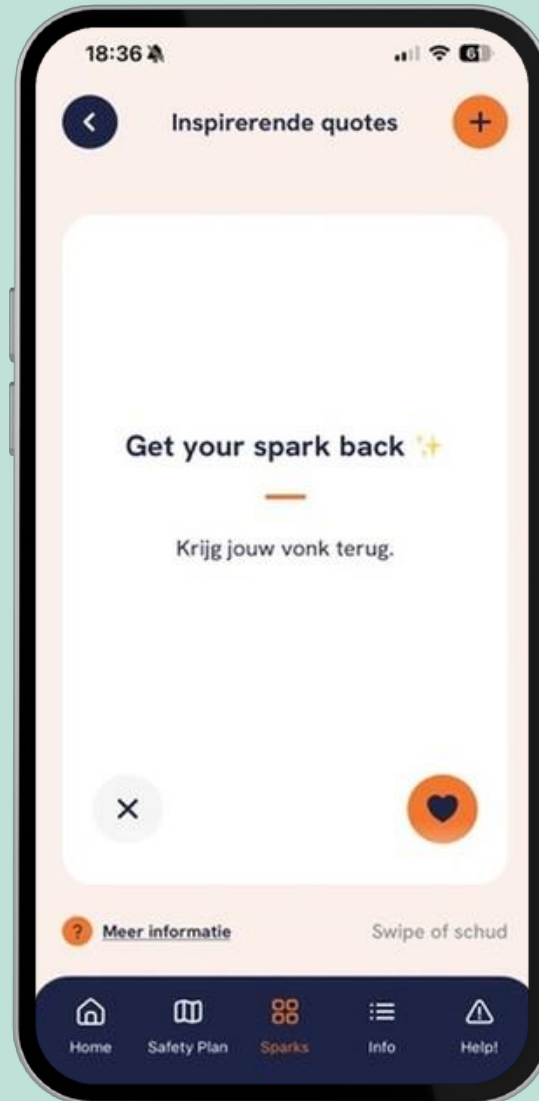
Hoop

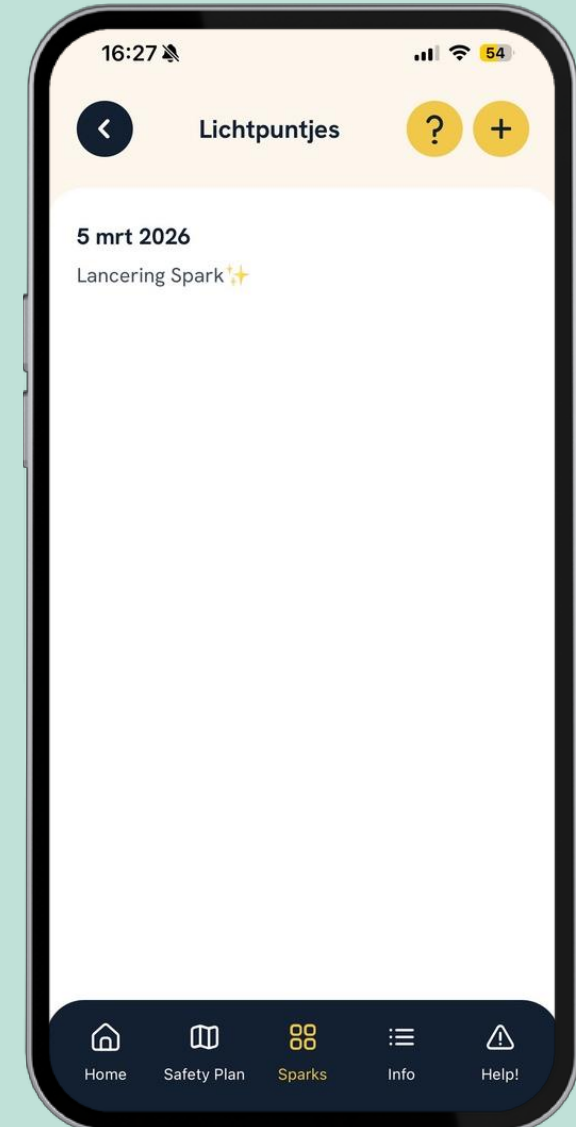
Stories

Inspirerende quotes

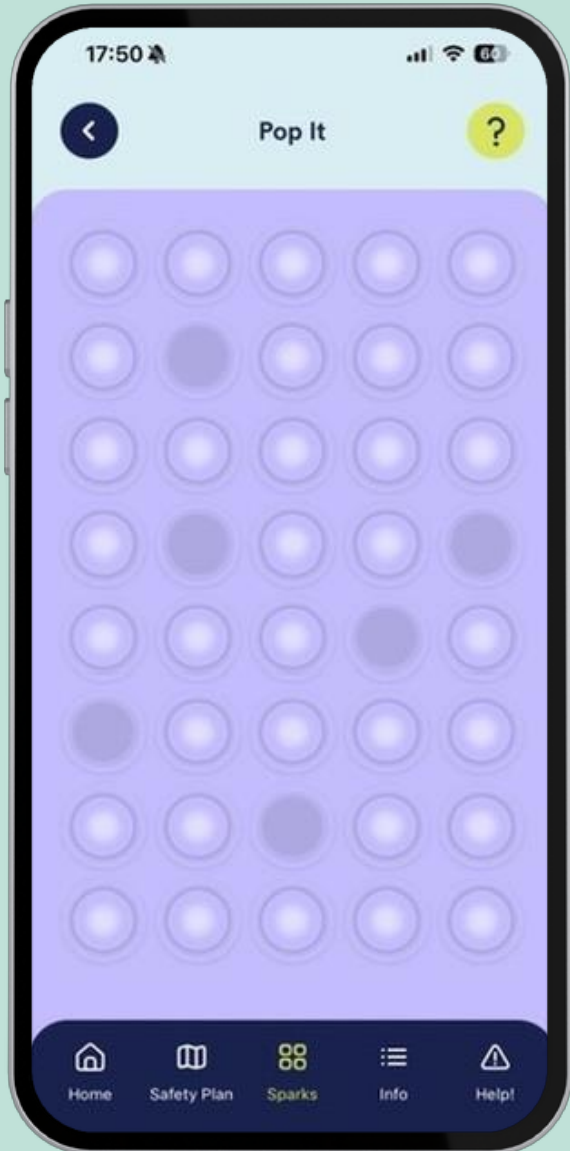

Lichtpuntjes

Afleiding

Pop It

Tot rust komen

Te veel of te weinig energie?

Afleiding

Gebruik je zintuigen

5 - 4 - 3 oefening

Alfabetoefening

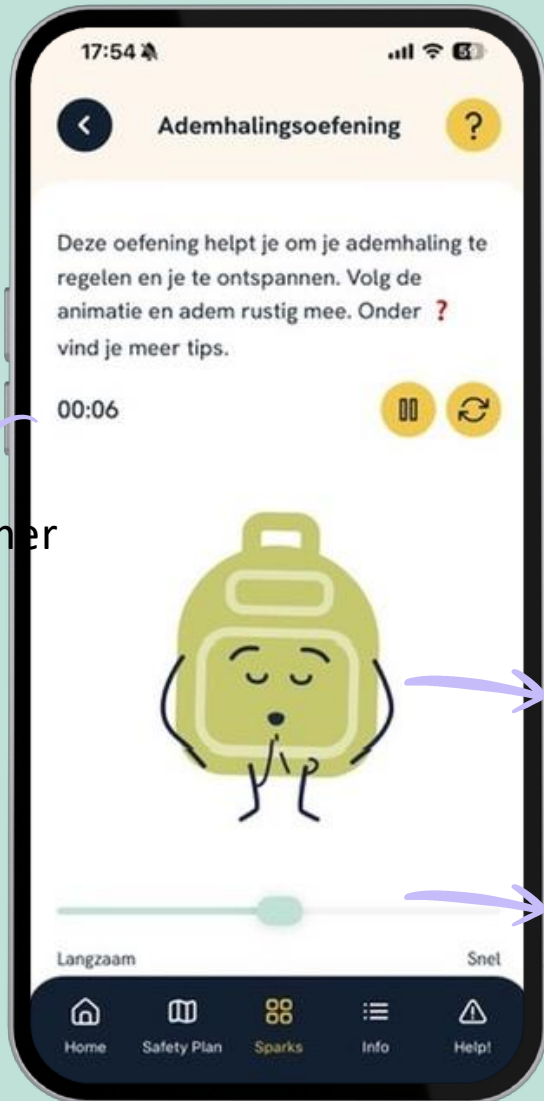

Vingers tellen

Relaxatie

Ademhalingsoefening

timer

animatie

tempo
aanpassen

Spiëren ontspannen

Progressieve spierrelaxatie

met audio-fragment

Gedachten loslaten

Omgaan met moeilijkheden

Wat kan je doen?

Waarschijnlijk heb je al heel wat geprobeerd om met moeilijke situaties om te gaan. Dingen die soms wel en soms minder helpend zijn. Om te vinden wat voor jou werkt, is het belangrijk **verschillende strategieën uit te proberen**.

Soms kan iets erg helpend zijn, maar werd het misschien net te laat toegepast. Via het Safety Plan willen we je signalen dat het moeilijk gaat sneller doen herkennen, om tijdig je strategieën toe te passen.

❤️ *de strategieën die je wil uitproberen*

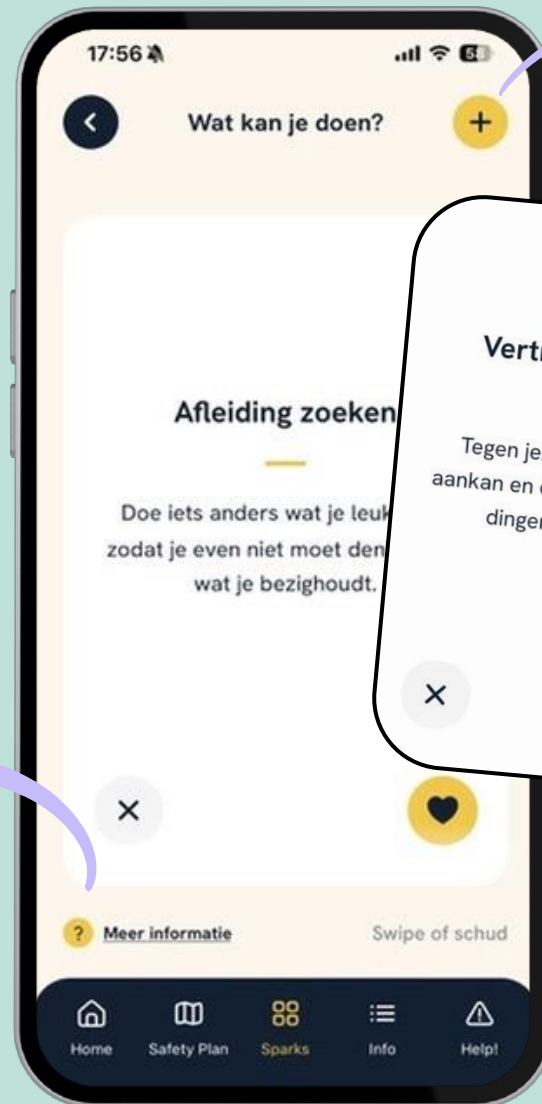
✖️ *de strategieën die je minder ziet zitten*

Wanneer je schudt met je GSM, verschijnt enkel wat je hebt geliked.

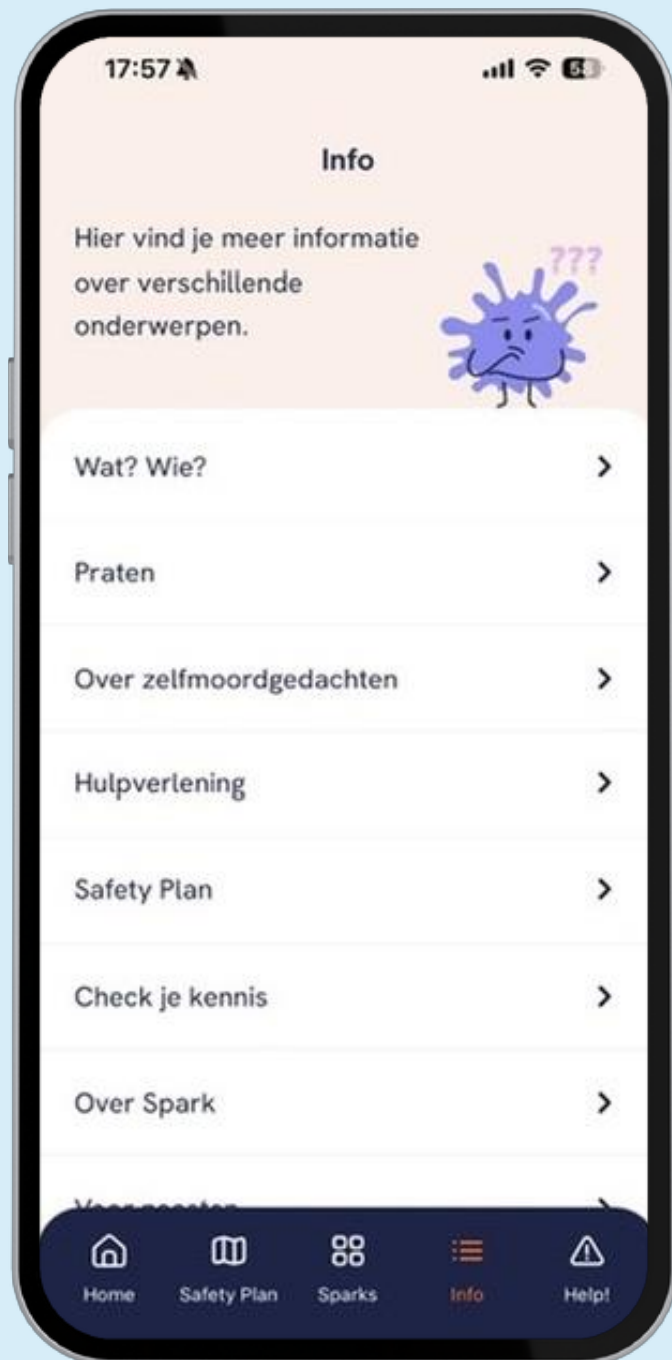
Je kan ook zelf zaken toevoegen.

💡 **Tip:** noteer jouw mogelijke strategieën in je Safety Plan.

🎯 **Actie:** Kies 1 strategie waar je de komende 7 dagen mee oefent.

eigen copingstrategie toevoegen

Info

Betrouwbare informatie over:

- Praten (over zelfmoordgedachten)
- Over zelfmoordgedachten
- Hulpverlening
- Safety Plan

Check je kennis (quiz over bovenstaande thema's)

Info voor naasten

Info voor hulpverleners

Hoe ontstaan zelfmoordgedachten? >
Hoe verlopen zelfmoordgedachten? >
De invloed op mijn gedachten >
De invloed op mijn emoties >
Ben ik de enige die dit meemaakt? >
Gaan zelfmoordgedachten ooit over? >
Kan ik er iets aan doen? >
Wat met medicatie? >
Hulp bij zelfbeschadiging >
Wat doet spanning met mij? >
Ik ben iemand verloren aan zelfdoding. >
Is zelfmoord erfelijk? >
Hoe help ik een ander? >

Check je kennis

Hoe ontstaan zelfmoordgedachten?

Door één duidelijke oorzaak, zoals iets ergs dat gebeurt..

Alleen als je psychische problemen hebt, zoals een depressie.

Door een combinatie van verschillende dingen, zoals hoe je denkt, wat je meemaakt, en hoe je lichaam werkt.

Altijd door sociale media of de invloed van anderen.

Wat gebeurt er als je de Zelfmoordlijn 1813 belt?

Ze bellen meteen de hulpdiensten en sturen iemand naar je toe.

Je praat met een getrainde medewerker die naar je luistert.

Wat is juist over het Safety Plan?

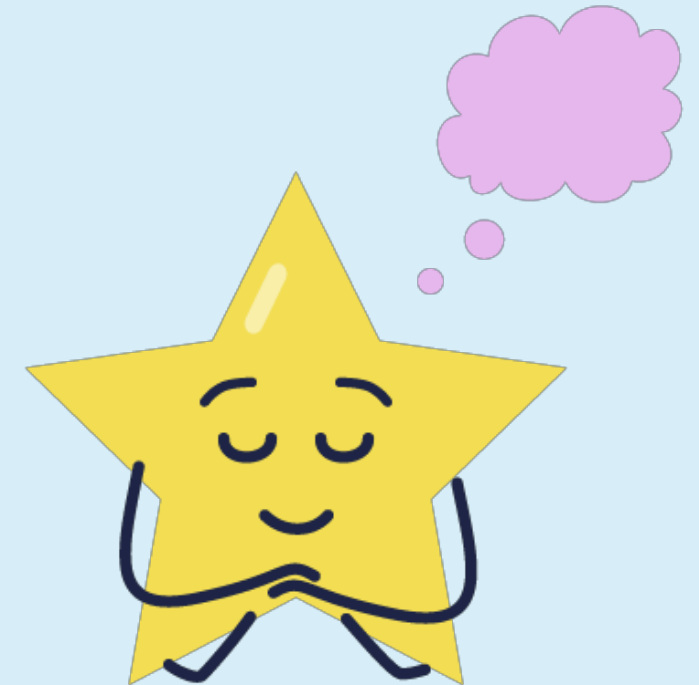
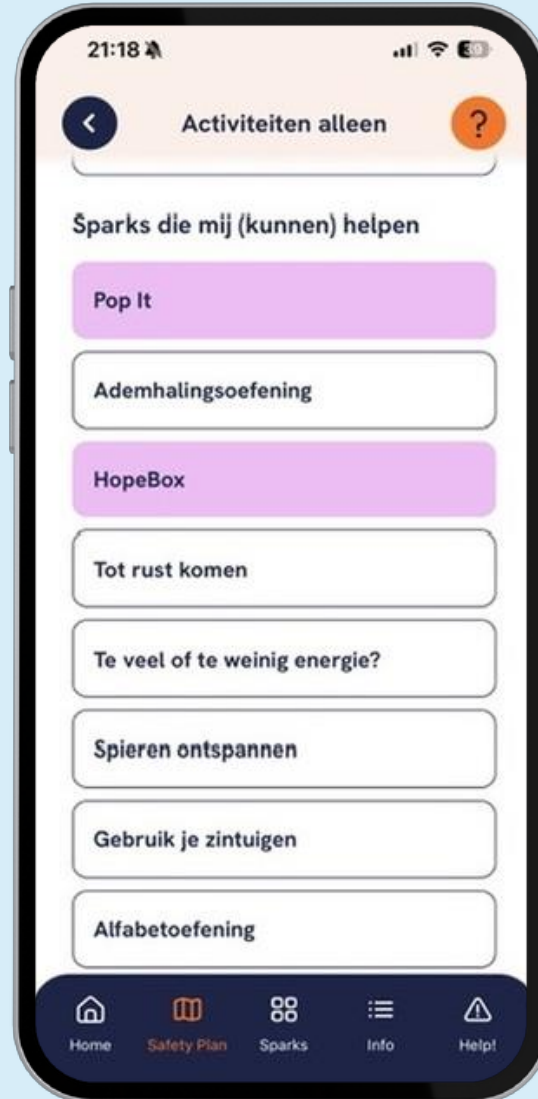
Je moet je Safety Plan in één keer invullen.

Het is goed om je Safety Plan in te vullen wanneer het beter met je gaat.

Je moet het Safety Plan alleen invullen.

Je moet je Safety Plan pas gebruiken als je in een crisis zit.

Sparks toevoegen aan Safety Plan

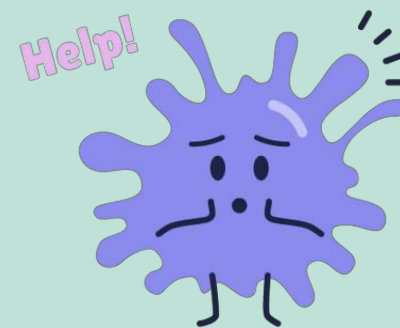

Help!

Noodknop met contactgegevens van:

- Hulplijnen
- Andere vormen van hulpverlening

Gebruik

Spark[✦]

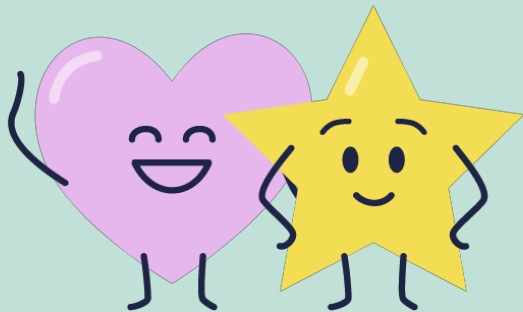
Ondersteunend materiaal

- **Flyer en poster** voor jongeren (en naasten)
- **Promofilmpje**
- **Infociche** voor hulpverleners
- **Communicatiegids** (social media posts, slides,...)

Gebruik Spark

- Spark vervangt professionele hulp niet, maar biedt houvast op moeilijke momenten
- Zelfstandig of met naasten en hulpverlener

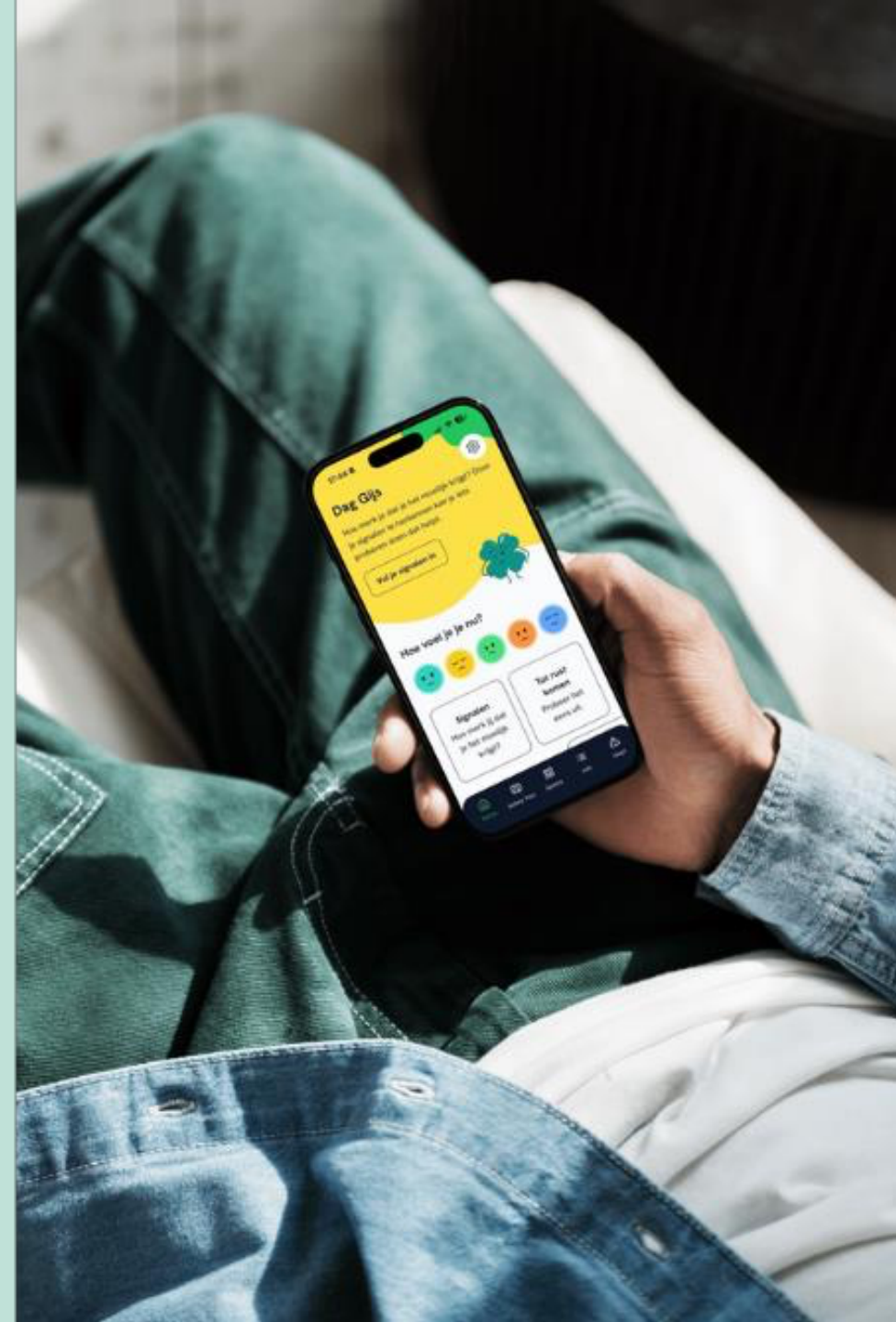

- ✓ Rol bepalen
- ✓ Veiligheidsafspraken
- ✓ Privacy
- ✓ Samen opstarten
- ✓ Herhaaldelijk opnieuw bekijken

Getuigenis uit het werkveld

Gijs Mommerency

Klinisch psycholoog en
gedragstherapeut, UZ Gent

Dank aan iedereen voor de fijne samenwerking!

vlesp@ugent.be

Alle info op

Zelfmoord1813.be/spark
Zelfmoord1813.be/jongeren